

VINDICÆ

PRO LIBRO TERTIO

DE

ROMANO PONTIFICE

Ad CAPUT PRIMUM

Bellarminus, cum ex ipso nomine Antichristi luculente demonstrasset, Rom. Pontificem non esse illum Antichristum, de quo Apostoli præmonerunt, tandem caput his verbis claudit: Hinc habemus argumentum primum contra adversarios. Nam cum Antichristi nomen significet hostem et æmulum Christi, et Rom. Pontifex se Christi famulum, et Christo subiectum in omnibus fateatur; non autem Christum se ullo modo esse dicat, neque illi se parem faciat: manifestum est, eum non esse Antichristum. Contra hæc insurgit Amesius: « Sunt quatuor (ut loquuntur) termini in hoc syllogismo. I. Pontifex Romanus. 2. Hostis et æmulus Christi. 3. Qui se dicit hostem et æmulum. 4. Antichristus. Multi possunt esse hostes et æmuli Christi, quamvis non dicant se esse tales. Diaboli cum Christum verbis confitebantur, Marc. I. vers. 24. Luc. IV. vers. 41. fuerunt tamen hostes Christi. Sic et de Pseudo Apostolis II Cor. XI vers. 13. Coloss. II. vers. 18, etc. Antichristus venturus est in mysterio, et cum seductione. II Thess. II. vers. 7. id est, ut Medina interpretatur: sub specie ac velamine quodam pietatis etc. » Resp.: Fallit Amesius, cum fingit in arguento Bellarmini quatuor terminos. Sic enim debet formari argumentum ex mente Bellarmini: Qui nec verbis nec factis ostendit se æmulum et hostem Christi, ille non est magnus ille Antichristus, sed Papa non se talem ostendit. Ergo. Major constat ex II Thess. II. vers. 7.

ubi tam perversus et sceleratus dicitur futurus Antichristus, ut ne per simulationem quidem, Dei vel Christi famulum se esse professurus sit, quandoquidem manifeste, et luce palam, extolle se super omne quod dicitur Deus, aut colitur; neque ex ore ejus ultra vox humiliatis aut subjectionis audietur, quia est illud *Os loquens grandia* Dan. VII. vers. 8. « Velamen » pietatis apud gentiles, infideles, facile stare potest cum aperta professione odii in Christum, ut hodieque constat inter Hebreos et Mahumetanos. Hoc vero dixerim, si omnino Catholicorum Theologorum aliquis ea verba scriptisset de Antichristo, quæ Amesius falsarie tribuit Medina. Is enim ea verba habet, non de Antichristo « autonomaestio » sic dicto, sed de prodromis « ejus typum gerentibus, præcurrentibus eum in spiritu seductionis et malitia ». De illo enim mox ait: Secundum fidem asserendum est, quod Antichristus erit singularis persona, quem Paulus describit esse hominem peccati, quia manifeste, ac tolos celestes erit, adeo ut mereatur potius dici *scelus*, seu, homo peccati, quam peccator ». Sed instat Amesius: « Falsum esse, quod Bellarminus ait: Papam nullo modo se Christum dicere, aut illiparem; contrarium enim apparere ex ipso Bellarmino 1. quia dicit se fundamentum et lapidem angularem illum de quo Isa. XXVIII. vers. 16. 2. Quia dicit se illum unum Pastorem, Joan. X. vers. 16. 3. Quia affirmat se esse caput Ecclesiæ ». Sed hæc cavillatione jam supra suis locis excusse sunt. In praesenti dicere sufficiat, has et similes denominations, Papæ non tribui-

nisi minus principaliter, ministerialiter, et accommodatitie; ex quo nihil contra nos sequitur.

Ad CAPUT II.

Rom. Pontificem non esse Antichristum, Bellarminus hoc cap. ex eo probat, quia Antichristus una tantum persona est, Pontifices autem multi fuerunt et erunt, eadem dignitate et potestate prædicti. Ergo Papa non est Antichristus. « Negat Amesius majorem ». Sed probat Bellarm. I. ex Joan. v. v. 43. *Si venerit alius in nomine suo, illum accipietis*. Hic certa una persona Christo opposita designatur, per illum unum nomine suo venturum. Ita de Antichristo hæc verba interpretantur SS. Ambrosius. Chrysostomus, Cyrillus, Irenaeus, Augustinus, Theodoretus. Et Hieronymus in cap. vii. Daniel. sic ait: « Ergo dicemus, quod omnes scriptores ecclesiastici tradiuerint, in consummatione mundi, quando regnum destruendum est Romanum, surrectum esse *unum* de hominibus, in quo totus Satanus habitatur est corporaliter ». Merito autem hic una certa persona intelligitur; tum, quia Dominus hic opponit personam persona, non regnum regno, nec sectam sectie; tum quia indicat, Antichristum a Judeis pro Messia accipientium; constat autem Judeos, certum hominem expectare; tum denique, quia de aliis falsis Prophetis nequit ly « *alius* »; cum plurimi tam ante, quam post Christum venerint. Porro frigidum est Amesius effugium, quo persuadere satagit, ly « *alius* » non magis hic unam, certam, et singularem personam significare, quam Joan. IV. vers. 37. I Cor. VI. vers. 1. et x. vers. 24. 29. et XII. vers. 9. 10. et XIV. vers. 17. Gal. I. vers. 19. Jac. IV. vers. 12. Sed hoc nec leviter probatur, et repugnat communi interpretationi Patrum, qui docent, « illum alium a Judæis pro Messia accipientium ». Ut aperitissime patet ex ipsis Christi verbis: *Si alius venerit in nomine suo, illum accipietis*. Quis autem nescit Judeos expectare unam singularem personam pro suo Messia? Perfricuit ergo frontem Amesius, cum non erubuit dicere: « Non dicit hoc Christus ». Idem facit in proximo seqq. Dixerat Bellarminus: Omnes alios falsos Prophetas venisse in nomine alterius, ut testatur Jerem. XIV. vers. 14. *Falso Propheta vaticinatur in nomine meo*, non nisi eos. Christus autem apud

Joannem loquitur de alio, qui veniet nomine suo, nec agnoscat Deum, sed extolleatur super omne, quod dicitur Deus. Est porro hic notandum, cante et astute Amesius hic SS. Patrum mentionem dissimulare, quos alii Calviniste, præserium Danaeus, Suthivus, Sibrandus, Junius, et Abbatus, apud Beccanum et Gretserum, horrendis et impudentibus convicis exipiunt, eo quod in hoc de Antichristo dogmate, ac specialiter in hoc S. Joannis textu aperto nobiscum stent. Nempe pudet Amesius aperto marte pugnare cum SS. Patribus in actu signato, sed non in actu exercito.

Præter locum Joannis (qui sine dubio solus cum SS. Patrum expositione cuivis cordato sufficit), probat Bellarm. singularem personam 2. etiam ex II Thessal. II. vers. 3. *Ille iniquus, homo peccati, filius perditionis*, etc. In Graeco habetur, οὐ πόνος ἡμερίας, οὐ δός, οὐ ἀπόλεις, etc. Articulus autem ille Graecus ut testatur S. Epiphanius. b. 9. contrahit significacionem ad unam rem certam. Et licet hæc regula patiatur aliquibi exceptionem, ut oggerit Amesius; hic tamen eam valere, constat ex dictis et di- cendis.

Item probat Bellarm. ex I Joann. II. vers. 18. Daniel. VII. vers. 25. et xi. vers. 31. et xii. vers. 11. Apoc. XIII. vers. 13. et XVII. vers. 5. Sed ab his omnibus Amesius se facile expedit dicendo: « Falsum est ». Quantunvis SS. Hieronymus, Augustinus, Theodoretus, Irenaeus (mo aliquibi Calvinus et Beza) ita, ut Bellarminus, de Antichristo interpretentur. Sed videamus quid contra singularem Antichristi personam proferat Amesius.

1. — Arguit: « Antichristus copit tempore Pauli in mundo versari, et tamen in fine mundi conficietur, II Thessal. II. vers. 8. Ergo non est unus singularis homo ». Bellarm: Antichristus tempore Apostolorum cepit in mundo versari, non in se, sed in suis precursoribus. Notandum: quod Junius Calvinista tam impudenter fuerit et præceps, ut dixerit: « Exstitisse iam tempore S. Pauli Antichristum, non tantum in præcursoribus suis, sed etiam in propria persona ». Sed cum Amesius ex Gretsero didicerit, hoc admiso, cogi se ad designandum Antichristum in propria persona tempore Pauli, nec alium inveniri posse præter S. Petrum; hunc autem, Antichristum appellare quin impium et blasphemum sit, Amesius negare non posset; aliam rimam elabendi inventi:

Hoc est, inquit, quod volumus in hoc argumento: peculiarem quamdam tyrannidem ibi notari, cui paulatim subserviebant illi præcursors, sicut Beza ipse, cuius est hoc argumentum declarat; ita ut omnes pertineant ad corpus illud, cuius caput maxime proprietas Antichristus. » Resp.: Non videtur Amesius scire quid velit in eo argumento. Nam si Antichristus caput est omnium illorum præcursorum, et hi omnes eius tyrannidi subserviebant, nullam speciem veritatis habet, quod ipsi fabulantur. Quomo^d enim Pontificatus Romano subserviebat vel Neroni crudelitas, vel Simonis Magi aliorumque hæreticorum impietas? utramvis enim, vel utramque, per « mysterium jam operans» intelligunt SS. Patres et interpres; nec videtur possit aliud rationabiliter assignari, cum ultrae funditus exscindere Papatum universum si potuisse, voluisse. At inquit Amesius 2.: «Quis sanus credet, hæreticos et tyrannos a tempore Apostolorum, præcursors fuisse unius singularis hominis, in fine mundi, venturi, et ad brevissimum tempus regnatur? Certe præcursors isti, si conjunctim saltem spectentur, pejores multo fuerunt, quam possit esse Antichristus triennis». » Resp.: Catholici omnes cum unanimi Patrum consensu id credunt; et haud paulo sanioris cerebri sunt (ut de fide nil dicam) quam tota natio Puritanica. Nec certe in hoc credendo, imo et intelligendo est ulla difficultas. Nequita enim illa Præcursorum, hoc est, vel crudelitas tyranorum, vel impietas hæreticorum, præludit quasi typus et umbra supreme illi impietatis et tyrannidis, quam sub mundi fine Antichristus exhibet. Ad rem vero non facit, quod illorum impietas et crudelitas in unum conflat, forsitan excessura esset impietas Antichristianam; non enim omnes simul sumpti, sed saltu singuli, persecutiōne spiritualem et corporalem Antichristi prefigurant.

II. — Arguit Amesius: « Per Antichristum, qui in Nov. Test. bestia vocatur, non magis intelligendus est unus singularis homo, quam per bestias Danielis unus singularis rex. » Resp.: Daniel non intelligit per singulas bestias semper singula regna. Nam cap. viii. vers. 3. intelligit per Arietem Darium regem Persarum, et per hircum Alexandrum Magnum. Amesius: « Falsum hoc esse disserit testatur Angelus Gabriel, Dan. iv. vers. 21. 22. 23 ». Resp.: Hic impudente

Junio impudentior est Amesius. Ille enim ex mente Bezae agnoscit, non semper in Danieli (et signanter cap. viii.) per singulas bestias singula regna intelligi.

III. — Arguit Amesius: « Apostasie caput est Antichristus. Sed non est paucorum annorum sub uno rege perficienda; ergo Antichristus non est umos rex paucorum annorum ». Resp.: Si numerare placeat, plures quam quatuor terminos inveniemus in syllogismo Amesii. 1. Apostasie caput. 2. Apostasie. 3. Rex unus paucorum annorum. 4. Sub uno rege perficienda. 3. Antichristus. Quod si informe hoc monstrum reformetur, sic: Antichristus est Apostasia (vel Apostasie caput); sed haec non potest esse paucorum tantum annorum, et unius regis: ergo nec Antichristus est paucorum annorum, et consequenter unus numero homo. Resp.: Utrique præmissa, si non aperta falsa, saltu mīxū (in bono sensu) probabili est. Numquam enim probabitur, non posse tales generalē defectum a fide (præsertim præsupposita hæresum et machiavellismū tam insigni dispositione) brevissimo tempore contingere. Multo minus poterit probari, defectum illam seu apostasiam potius esse a fide, quam ab imperio Romano. Amesius quidem intrepide hic que placent affirmit, que displicant, negat; sed ne gray probat. Sive enim per Apostasiam *μετωπιαῖς*: intelligatur ipse Antichristus (at volunt Patres Graeci apud Bellarmum, quod nec Amesius dispicit); sive discussio ab imperio Romano, ut multi Patres Latini volunt; sive etiam defectio a fide, ut contendit Calvinus cum suis; optime haec omnia stare possunt cum una persona Antichristi, sub quo fiat generalis discussio ab imperio Romano, et defectio a fide Christiana professione publica et utraque intra paucos annos. Quanquam, queso, ratio, vel que verba Apostoli his adversantur? Dicit is quidem vers. 3. *Nisi venerit discussio primum, et revelatus fuerit homo peccati*: at hinc non recte infertur discussione illam esse necessario peccaminosam, et ipsissimum Antichristi apostasiam. Imo ex his ipsis verbis potius contraria infertur, nempe: duo illa esse omnino distincta tempora. Prius enim debet fieri discussio illa, (sive a fide, sive ab imperio Romano), deinde vero subsequetur revelatio Antichristi. Et hoc præcipue juxta glossas Neo-Evangelicorum, qui volunt a multis saeulis contigisse Apostasiam, modo

autem a Lutheru revelatum fuisse mundo Antichristum. Unde Gerhardus quoque docet, non fuisse articulum fidei, quod Papa sit Antichristus, antequam id mundo revealaretur per quintum Evangelium tertii Elie. Falsum etiam plane est, quod sine fundamento dicit Amesius: Paulo contradicet, si dicatur apostasiam a fide non necessaria (adeguate) coevam esse Antichristo; falsum, inquam, quia nec syllaba aut iota reperitur in Apostolo, quod necesse ponat utrumque adequate coevum. Ceterum non est dubium, maximum dispositionem ad Atheismum (et consequenter Antichristianum) positan esse per apostasiam Lutheri et sequacium; qui paulatim omnes vergunt ad Peitaco-Domino-Calixto Indifferentium, ac pro rorad Atheismum, Dixerat postremo Bellarm.: Etsi daremus generalem apostasiam a fide, et multis jam annis durantem, esse regnum Antichristi, non continuo sequeretur: Papam esse Antichristum; nam adhuc quiescit tractande esset, quinam deficerint a fide et religione Christi: nosne an Lutherani? Hie arripi occasionem Amesius, expafandi in campum canina (immo blasphemæ) facundia, qui nunquam est patenter, quam in hac de Antichristo disputatione. Ait ergo: «Quinam defecerint a fide et religione Christi, nosne, Calvinistæ, an Papistæ, non erit quiescit apud illos, qui utrosque noverint, et utramque professionem comparaverint cum doctrina Christi in Scripturis expressa, si prejudicio remoto, vel mediocrem adhibeant considerationem. Qui namque 4. ex operibus legis querunt justitiam Rom. ix. vers. 32. 2. Qui doctrinam docent diemoniorum de matrimonio et cibis. I Tim. iv. vers. 1. 3. 3. Qui non carant sibi ab idolis I. Joan. v. vers. 11. 4. Qui non acquiescent in Christo, ut unico Mediato, I Tim. ii. vers. 5. 3. Qui doceant secundum mandata hominum, Matt. xv. vers. 9. 6. Qui religiose colunt Angelos et alias creaturas. Col. ii. vers. 18. 7. Qui calcem denegant Cœnam Dominicam celebrantibus, et speciem tantum panis ipsis præbent, I Corinth. xi. vers. 26. 8. Qui fideles arcant a lectione sacre Scripture, Joan. v. vers. 39. 9. Qui denique nihil habent omnino, in quo non aliquo modo degenerarunt a simplicitate illa, quæ estio Christo, II Corinth. xi. vers. 3. illi procul dubio defecerunt a fide et religione Christi. Hæc, qui in Papistis non videt, cœcus est. » Resp.:

Si ista vident in Papistis, sine dubio sunt ex iis, de quibus ait S. August. tract. in Joan. «Ipsi vocant se videntes; sunt autem hæretici. » Mera calumnia sunt, et sacrilega interpretationes Scripture, quæ in Catholicos impie detorquet Amesius. Annon enim et Ariani, aliquæ hæretici, eadem depravatione Scripturarum possent Orthodoxis objicere discussionem ab ea fide, quæ non est nisi idolum proprie cujusque phantasie. Porro quinam a vera et avita Christi fide discesserint, non melius perspicere potest, quam lustrando doctrinam et proximam Ecclesiæ antiquæ quarti et quinti sæculi; in quibus celebrata sunt quatuor concilia oecumenica, que et Sacramentarii gloriantur se venerari. Mentiar, nisi supra quinquaginta articulos facile sit ex certissimis testimoniosis assignare, in quibus evidens est, nos cum primitiva illi Ecclesiæ doctrina et praxi sentire, Calvinistas vero et diametro repugnare. Videri potest elegans et summaria collatum Catholicorum, tum Sacramentariorum cum antiqua Ecclesia quarti et quinti sæculi, in plerisque ejusmodi articulis, apud Cardin. Perronum in Replica ad Responsum Serenissimi regis Britannie Jacobi cap. 28. Quam et in Latinum traducat, sue Apologie subjunxit Petrus Bertius Belga.

Ad CAPUT III.

Needum venisse Antichristum, et consequenter Rom. Pontificem non esset Antichristum, Bellarminus seqq. cap. probat. Porro Amesius, ut effugis cavillatoris viam præparat, sic ait: « Tam facile hoc dicitur a Pontifice, atque a Judeis dicitur, nondum venisse Christum; et eadem etiam ratione. Sicut enim Judei fingunt sibi Christum, quem Deus numquam promisit: sic Pontifices talem expectant Antichristum, quem Scriptura numquam descripsit. Illi satis vident, Christi notas nemini convenire nisi Jesu Domino nostro, quem non recipiunt: hi etiam intelligent, notas Antichristi nemini convenire præterquam Papæ, quem Antichristum agnosceré nolunt. Sicut illi igitur Christum, ita hi Antichristum in perpetuum expectabant ». Resp.: Utut Judeis perfidis Catholicis sint similes in ratione una generalissima negandi, tamen in omnibus reliquis sunt dissimillimi; et contra Lutherani et Calvinistæ sunt illis persimiles in plerisque aliis. Nam sicut ex mero odio et inuidia Ju-

dæi respueant Christum : ita et Lutherani ac Calvinistæ ejus Vicarium. Judei Christi miracula et predicationem calumniantur; Lutherani et Calvinistæ etiam Sanctissima quæque in Romano Pontifice diemoni adserunt. Judei Scriptoræ verba violente, juxta proprium affectum depravatum, torquebant contra Christum; Lutherani et Calvinistæ contra universalis Ecclesie antique sensum et consensum turpiter, et absurde, ex mero odio et invidia, sacra verba in Christi Vicarium detorquent. Judei verum Christiani, ejusque Vicarium Roman. Pontifice spenentes, facilius recipient Antichristum verum tamquam suum Messiam : Lutherani et Calvinistæ facile se eidem submittent, non quidem at suo Messie, (hoc enim Judeis proprium est), sed ut Romani Pontificis infensissimo hosti, cum quo facilissime (si tamdiu perirent hæc secta Lutherano-Calvinistica) conspirabunt in extirpando iugis sacrificio, cultu crucis, imaginum etc., ad quæ omnia proxime disponit hæresis, universæ pietatis arxite vastatrix. Judei Christum non rejecissent, nisi hic vitia corum correpsisset : Lutherani et Calvinistæ in suo capite et parente Lutheru nunquam se a Roman. Pontifice separassent, si hic connivere volueris in Lutheri erroribus contumacissime defensandis. Dicant nobis Lutherani et Calvinistæ : cum Lutherus sub ipsum tempore, quo justissima excommunicationis bulla (nisi resipisceret) in ipsum Roma expediebatur, Leoni X. his blandissimis verbis scripti : « Eum Danielem in Babylone, Ezechielem inter scorpiones, Agnum in medio luporum; cuius innocentiam ipse totatus sit; cuius celebratio et augustior sit in omni terrarum orbe, tantorum virorum litteris cantata opinio, et vite inculpata fama, quam ut a quovis vel maximi nominis possit quavis arte impeti ». Cum, inquam, sic de Romano Pontifice sensit et scripsit, numquid non contra mentem, et rei veritatem locutus est? Si annuit; fateri cogimini, Leonem X. hominem innocentem et sanctum, non nisi impie et blasphemæ, a Lutheru, furiarum stimulis jam agitato, probosum Antichristi nomen aceperisse. Si abnuit; Parentem vestrum arguitis flagitiæ intolerabilis, adulatiois impie, sacrilegæ, et mendacissime. Vel enim agnovit tunc, cum ista scriberet, Leonem esse Antichristum, vel non agnovit. Si ita? ergo impie blanditus est Antichristo, in ejusque se obsequio fore

spondebit, dummodo non adigeretur ad palinodiam. Si non? ergo fulmen illud Vaticanicum, vel potius ira furorque Lutheri revelavit hunc Antichristum; adeoque sicut « Christus veritatem Judæis dicens » factus est « Samaritanus et daemonium habens »; ita et ejus Vicarius, Lutherum et ejus sequaces in viam reducere volens, inimicus iis factus est, et ex agno Dei, lupus infernalis, ex Daniello Nemrothus, ex Ezechiele tyrannus et Antichristus evasit. Hæc generatim de Lutherano-Calvinistico furore, in hac de Antichristo calumnia, ubi communiter non modo omnem frontem et conscientiam, sed etiam mentem et hominem universi exuisse videntur. Scilicet quid vis effutunt ostre illo perciti. Quam enim insanum est hic Amesius mendacium, cum asserit : « Catholici intelligere, notas Antichristi nemini convenire præterquam Papæ »? Quid mendacissime Puritate? Tunc perspicis, quid Catholici intelligent? Equidem ex teipso id affirmant non credere, etiam cum Lutheru Danhawero liquidissimam et « quasi Euclidream demonstrationem » jactares; quin etiam cum tuo G. Povello, Deum « sancte testareris, te tam certo scire Pontificem Rom. esse magnum illum Antichristum, et Pontificiam Ecclesiam Antichristi Synagogam, quam Deum ipsum esse in cœlis, Creatorem visibilum et invisibilum, et Iesum Christum verissimum Messiam etc ». Si enim de rebus, que ita vobis abstruse, nobis autem clarissime sunt (uti sunt cogitationes nostræ), tam impudenter mentimini; quis nisi vecors credit vobis de animi vestri sensu loquenter? cum experiarum, nullis vos abstine mendacii, nullis calumnias, nullis contumelias, dummodo inflammatum vestram in Rom. Pontificem rabies exsaturare, et miserum vulgus, specioso divini Verbi prætextu, tam in execratione Pontificis, quam in vestri veneratione contineatis. Sed redeundum in viam, unde nonnulli, nec omnino importune, digressi suntes.

Ad CAPUT IV.

Assignat hic Bellarminus sex notas, ex quibus demonstratur, neendum venisse Antichristum. Due præcedunt, scilicet, prædicatio Evangelii in universo orbe, et omnimoda desolatio Rom. imperii: due comitantur, nempe reditus Henoch et Eliæ, itemque persecutio gravissima et notissima

Antichristi: due sequuntur ejus adventum, nempe duratio eus per tres annos, et finis mundi. Ex his sex signis in Scriptura indicatis demonstratur, Antichristum neendum venisse, ac multo minus Papam esse Antichristum.

I. — Demonstratio est: Quia Scriptura testatur, in toto mundo prædicandum Evangelium, antequam veniat ultima persecutio ad Antichristi excita, Matth. xxiv. vers. 14. Amesius ait : « Nihil ibi dicitur de adventu Antichristi, sed prædicandum Evangelium dicitur universo mundo ante destructionem Hierosolymæ, ibid. vers. 16. Tunc qui in Judea etc. Resp.: Certum est, in eo cap. nonnulli prædicti a Christo futura ante excidium Hierosolymæ, et nonnulla, quæ finem mundi præcessura sunt; et inter posteriora esse prædicationem Evangelii in toto orbe omnibus gentibus; ut consentiant SS. Patres. Amesius 2. « Per universum orbem non intelligendæ sunt omnes orbis particulae, sed multæ ejus partes, ita ut ad exteriores etiam virtualiter penervert idem Evangelium, nullo genere hominum ab illius beneficio participatione excepto, ut videre est Rom. x. vers. 18. Col. i. vers. 6. 23 ». Resp.: Hoc est glossa Neo-Evangelica, texui sacro et diametro opposita, cum ait : *In testimonium omnibus gentibus; et tunc veniet consummatio.* Item: *Dominabitur a mari usque ad mare: adorabunt eum omnes Reges terræ, omnes gentes servient ei.* Psal. LXI. vers. 11. Ubi hinc restrictio Calvinistica? Utri credemus? Et quid, queso, illa « virtualis perventio Evangelii », quam fingit Amesius? nonne est pura puta non-perventio? Quam denique projecta audacia est Amesius; cum Apostoli conceptus verbis petierint « signum adventus Domini, et consummacionis sæculi », et ad hanc interrogationem, conceptus similiter verbis Christus responderit: *Prædicabitur hoc Evangelium regni in universo orbe, in testimonium omnibus gentibus, et TUNC VENIET CONSUMMATIO.* Queenam alia consummatio nisi sæculi? de qua interrogabant Discipuli. Amesius tamen directe Christo contradicit, dum impudenter ait: « Sit signum finis templi, urbis, et Reipublica Iudaorum; » non finis mundi. Utri credemus? Sed non sufficit contradixio semel ac iterum; mox enim quasi Christum correcturus subdit: « Si ad excusationem tollendam (quod sane Christus indicat illis verbis: *in testimonium illis etc.*) uti etiam

Jenensium Glossa ait: ne illa gens ignorautæ ciusa se excusare queat) necessaria sit prædicatio Evangelii in omnibus gentibus, necessarium est etiam, ut omnibus et singulis mortalibus ab initio prædicaretur ». Annon hoc est velle corrigerre intentionem Christi? Ex his ergo omnibus firmissima manet prima demonstratio.

Ad CAPUT V.

Secunda demonstratio: quod Antichristus neendum venerit, desumitur ex omnimoda desolatione imperii Rom. proxime Antichristum antecedens. Sed manet adhuc successio et nomen imperatorum Romanorum; ergo Antichristus neendum venit. Amesius 1. « Propositio non potest ex Scripturis (Calvinistica glossa interpolatis) probari. » Resp.: SS. Patres tam Graeci quam Latini aperte, ut nos Catholici, intelligunt verbis Apostoli II Thess. ii. vers. 7. *Tantum ut qui tenet nunc, tenet, donec de medio fiat etc.* Cuiam ergo credendum? Amesione, an Patribus? Amesius 2. Si per omnimoda desolationem, talem intelligat, quæ consistere non potest cum nomine aut titulo imperii (nota bene, addendum erat: *Et cum successione*) sic falsa est propositio. » At eam convincit Bellarminus, cuius firma mentem nec leviter quatit Amesius. Certe Romanorum imperatorem, eum qui et Germania rex est, agnovere haec fere omnes Europe nationes, frustra hereticis, ac æmilia nonnullis et Pseudo-Politicorum natione oggianientibus. 3. Amesius, de medio fieri, contendit esse idem ac diminui, non vero destrui omnino. At repugnat cum SS. Patribus et Scripturæ interpretibus, ac Theologis, omnes Grammatici non-perversi. Certe etiam qui immunitus est, tenet; sed qui tenet non est de medio sublatus; ergo qui immunitus est, non est de medio sublatus. Amesius 4. « Hæc remotio antecessora fuit non adventum, sed revelationem Antichristi, II Thessal. ii ». Resp.: Nusquam Scriptura distinguunt revelationem Antichristi ab ejus adventu. Tam erit plenus crudelitate et impietate ejus adventus, ut sit nefas futurum fidelibus dubitare, hunc ipsum esse, qui tot sæculis timebatur. Amesius 5. : « Illa remotio imperii sufficit ad Antichristi revelationem Romæ exhibendam, quæ Romam vacuum Antichristo relinquit, ut sedem sui regni ibi possit collocare ». Resp.: Amesius hanc blasphem

miam nec appareret ex Scriptura probat, sed ex proprio loquitur cum suo patre Dabolo. Archi-Episopum illum anonymum ab Aventino, male fidei historico, laudatum, qui dixerit : « Imperatorem esse vanam appellationem, et solam umbram » : nullus prudens potest preferre omnibus ceteris. S. Thomam in II Thessal. n. Lect. 1. falso citat, mutilat, et in pravum sensum torquet Amesius. Verba S. Thomæ hæc sunt : « Dicendum est, quod nondum cessavit Rom. imperium, sed est commutatum de temporali in spirituale, ut dicit Leo Papa in sermone de Apostolis. Et ideo dicendum, quod discessio a Rom. Imperio debet intelligi, non solum a temporali, sed a spirituali, scilicet a fide Catholica ». Ubi manifestum est, non loqui S. Doctorum de temporali imperio Papæ, sed de spirituali.

Ad CAPUT VI.

Tertia demonstratio desumitur ab Henoch et Elia, qui nondum venerunt; ergo neque Antichristus venit. Vivunt enim illi adhuc, ut venienti Antichristo se opponant, et conservent electos in fide Christi, et tandem Judæos convertant, Malach. IV. vers. 5. Ecel. XLVII. vers. 9. 10. et XLIV. vers. 16. Matth. XVII. vers. 11. Apoc. XI. vers. 3. ubi aperte etiam tempus predicationis eorum indicatur, scilicet diebus 1260. Amesius : « Eodem plane modo Judei oīm Matth. XVII. vers. 10. Marc. IX. vers. 11. ratiocinabantur ; Elias debet venire ante Christum ; sed non venit ; ergo nec Christus. Sonnia sunt plane gemella ». Resp. : Persuasio illa Judæorum de reditu Eliæ verissima fuit quod substantiam, et satis ab ipso Domino confirmata his verbis : « Elias quidem venturus est, et restituet omnia ». Potuisse ne Christus verbis apertioribus confirmare sententiam Catholiceam? Neque ullo modo hæc everitur verbis sequentibus : *Dico autem vobis, quia Eliae jam venit.* Sensus enim juxta communem SS. Patrum interpretationem verus et planus est iste : Elias quidem (ut recte docent Scribe), venturus est, et præcurrit adventum meum, sed secundum, ad judicium extremum. Tunc enim comparebit Elias Thesbites una cum Henoch, et restituet omnia, id est, omnes reliquos Judeos reducit ad me, meamque Ecclesiam. Sed qui primum meum adventum præcurrere debebat non est Thesbites, sed alius Elias,

nō nomine, sed re et virtutibus, nempe Joannes Baptista. Ita SS. Iren., Tertull., Hieron., Chrysost., August., Gregor., et ceteri Patres communiter. Sed « Patrum sententia hic nullius momenti sunt », ait Danœus. « Hieronymum fecellit traditio, apud antiquos superstitione illa invalidit : unde de Patrum testimoniis non laboramus, quos constat seductos esse : Credula nimis simplicitas veterum, et negligenta faveat Bellarmio : unde merito in illis aliquantulum assentiendi temeritatem », ait Abbatus. « Patres a vero plurimum aberrarunt, ideoque in hoc argumento communem errorum minime stabilit SS. Patrum auctoritas », inquit Junius. « Id quod ait Bellarmius, senserunt quidem Patres, sed communis et iam recepta saeculi sui opinione, quia a Judæorum Rabbinis profecta est, decepi sunt », ait Danœus. Amesius autem non quidem ita aperte in SS. Patres irruit, reipsa tamen multo iniquius eos traducit, dum multoties eorum sententiam sub nomine Pontificiorum, vocat « fabulas, sonnia etc. ». Et hic quidem strenue pergit se iis opponere, et omni vi (falsificationum et audacissimorum effalarum) evincere. Malachiam tantum logii de primo adventu Domini, et de Joanne Baptista in spiritu et virtute Eliæ precursore. Effugia vero per se vanissimum sunt, cum Amesius ait : « Malach. IV. vers. 5. et Matth. XVI. vers. 11. Nulla fit mentio vel Henochi venturi vel Antichristi, sed Eliæ tantum. Apoc. XI. vers. 3. ubi agitur de Antichristo, nulla fit mentio vel Henochi vel Eliæ ». Resp. : Esto non fiat nominatio : at alii ibi cum nullo veritatis colore intelligi queunt : de duabus autem illis habetur indubitate traditio Ecclæsiastica apud SS. Patres, fundata in verbis Christi. Quam vero audacter pergit tamquam evidentissimas veritates obrudere, quæ, si non evidenter falsa, saltem verisimilia non sunt, Ait Malach. IV. vers. 5. prædicti de primo adventu Christi idque evidentissime patre ex loco parallelo Malach. III. vers. 4. 2. At in cap. 3. nulla fit mentio Eliæ, sed prædictus adventus Christi primus in templum sum, præparante ei viam S. Joanne Bapt. In quanto autem cap. aperite dicitur : *Ecce ego mittam vobis Eliam Prophetam, antequam veniat dies Domini magnus et horribilis.* Quod vero mox subdit Amesius : « Cum etiam Evangelista Marc. I. ultima haec verba Veteris Testamenti, prima fecit Novi, sicut reiecit hoc fa-

cto suo libros omnes apocryphos ab hominibus vi interjectos, sic etiam eadem satis clare interpretatur de primo adventu ». Hoc, inquam, Amesii effatum aperte falsum est. Conferantur inter se cap. ult. Malachia, et cap. I. Marci, et si quis potest, dubitet, Amesius esse splendide mentitum, parique pseudologia hinc rejicere libros, quos ab hereticis supra vidimus expungi e canone sacerorum voluminum. Sed needum falsiloquiorum sat. Postquam enim opere satisagit ostenderet per diem Domini magnum et horribilem intelligi primum Christi adventum, pervertens variis Scriptura loca, et deforquent contra communem sensum, ad suam phantasiam, subdit : « Haec est clara explicatio loci, quam Arias Montanus in Malach. didicisse se testatus ab Angelo Gabriele ». Resp. : Haec est clara perversio Prophetæ, et decumanum crimen falsi in citatione verborum Arie Montani. Leguntur equidem ea verba apud Ariam ; sed præcessit explicatio, verbis et sensu prorsus diversa. Sed mirum esset, si causam tam exaggerate impietatis et absurditatis aliter tractaretur. Infringere debebat Amesius id quod dixerat Bellarm. Primum Christi adventum nullibi in SS. Litteris vocari diem Domini magnum et horribilem, sed tempus acceptable et dies salutis ; unde et ibid. subiungit : *Ne forte veniens feriam terram anathemate*, id est, ne vienias ad iudicium, et inveniens omnes iniquos, omnem terram condemnem ; ideo mittam Eliam, ut habeam quos salvem. Ast contra, in primo adventu non venit Dominus iudicare, sed iudicari ; nec perdere, sed salvare. Hic nervus est, quem nec attigit quidem enervator imaginarius. Illud vero quod Bellarm. probat, locum Apoc. XI. vers. 7. 8. de Henochi et Eliæ singularibus personis esse intelligendum, ex eo quod sint interficiendi, insepputi per tres dies relinquendi, postea resurrecti, et in colum ascensuri etc., conatur quidem eludere Amesius, sed præter temporiam novitatem de corpore Henochi et Eliæ immortalitate, et mysticam interpretationem verborum clarissimorum, tantopere et universaliter supra lib. I. de Verbo Dei ab ipsomet Amesio, ex communis Senatus Neo-Evangelici decreto damnatam, nihil responsione dignum afferit. Quod enim ait : « *Duos homines tam brevi spatio non posse omnibus populis, linguis, gentibus practicare*, ut ab illis mortuos spectari et resuscitatos

Ad CAPUT VII.

Quarta demonstratio sumitur ex eo, quod certum est, Antichristi persecutionem fore gravissimam et notissimam, ita ut essent omnes publice religionis ceremonias et sacrificia : quorum nihil adhuc videmus. Nam punitio hereticorum per Inquisitionem etc., non potest etiam collective sumpta conferri eum unica persecutione vel Diocletiani, vel cuiusquam alterius tyranni : et vice versa Calvinistarum in Gallia, et Belgio infra 15. annos plures horrende cruciatio encerant, quam hereticorum combusserunt inquisitores infra centum annos, etc. His et similibus evidenter demonstrantibus, Antichristum needum venisse, Amesius nihil opponendum habuit, prater horrendas calumnias, atrocias contumelias, ac impiissimas blasphemias in sedem Apostolicam, in omnes Catholicos, ac præcipue in ipsum tremendum Eucharistie sacrificium. Piget hic ea describere, cum et argumentum Bellarmino nec tantulum ledant, aut tangant ; et infra suis locis recurrant. Non est tamen hic præter predictas λογοτυπίας dissimulanda illa, qua finit thesim 13. « *Totum hoc (puenda contradictione) negatur a Bellarmino de Ecclesi. militant. lib. III. cap. 16. Decepi sunt, inquit Bellarmius, qui intelligent Prophetiam Danielis de tempore Antichristi : loquuntur enim Daniel apertissime de cessatione sacrificii Judeorum* ». Sed vere dixerat. Amesium vel intolerabiliter et pudenda oscitatio non advertisse (quod vix credi potest), Bellarminum hic loqui de jugi sacrificio per Antichristum tollendo, juxta Danielis cap. XII, in altero autem loco loqui de eversione Hierusalem et templi, adeoque cessatione sacrificii Aaronici ; ut apertissime

patet ex cap. ix. Daniel. Vel si hoc advertit, palmarum specimen edidit sinceritatis Calvinisticæ; ob quod merito ab omnibus habetur intestabilis.

Ad CAPUT VIII.

Quinta demonstratio ducitur a tempore. Antichristus non regnabit nisi tribus annis cum dimidio. Daniel. vii. vers. 25. et XII. vers. 7. Apoc. XII. vers. 14. At Papa jam regnabit spiritualiter plusquam 1500. annis; ergo Papa non est Antichristus. Quid ad tam luculentam apodixin Amesius? 1. Declamat, « impossible videri, quod ab una singulari persona tantillo tempore tanta patratur etc. » Sed fides Calvinistica non est mensura eorum, quæ intra tale tempus geri possunt ope Luciferi per ejus primogenitum, in quo ille velut corporaliter habitat. Quamquam nihil obstat, quo minus ei concedantur plures anni, quibus præve dispensationes passim in orbe introducantur ad facile recipiendum Antichristum, ut cum aliis bene at etiam Bergandus ille apud Dionys. Carthus. falsariorum more ab Amesio citatus. Sed quidquid de hoc sit, quis neget, brevi tempore maximum et latissimum diffusum incendium excitari posse, præsertim ubi materia subjecta multis annis ad flamman concepiendam preparata est, et ubi res summa vi, cui nemo resistere potest, geritur, ut hic certe fieri, ipsi quodammodo inferis ad propagandum Antichristi regnum effusis, et plerisque etiam, qui tunc vivent, ad defectionem proris, mundo jam ad universalē apostasiam per tot Antichristi præcursoros (haereticos, Mahometanos, Iudeos, Macchiavelistas, et Atheos) dispositio: ita ut turmatim mortales in pernicem ruatur sint; cui malo fideles, qui tunc erunt, et suo in gradu constantes persistent, medelam ferre non poterunt, quia vel immaniter trucidabuntur, vel in latebras et speluncas compellentur, ut bene dadum Abbato respondit Gretserus. Porro ut Amesius sue incredulitatē fidem conciliat, ait 2. « Certe feta haec Antichristi chimera in causa est procul dubio, cur illud quod de Antichristo dicitur, multis Pontificiis videatur fabulosum ». Notanda hic sunt singula particula; in quibus, ut paucis, ita emphaticis verbis, tam insanum mendacium credulam suis discipulis persuadet. Nec minus notandum, immo stundendum est, quod subdit: « Ut Medina in

Thom. part. 3. quest. 8. art. 8. testatur ». Repeto, est hoc insanum plane mendacium, et effrons crimen falsi. Nam Medina sic ordinatur expositionem ejus articuli: « Quibusdam videtur fabulosum, quod de Antichristo dicitur. Ceterum fabulosum esse neguit, quod divina Scriptura exactissime tradit. » Et infra: « Itaque secundum fidem asserendum est, quod erit singulari quædam persona etc. ». Unde sole meridianio clarius est, Medina non de Pontifice (qui de fide tenet, Antichristum, ut singularem personam, per annos tres et medium, regnatum), sed de haereticis locutum esse, cum dixit: « Quibusdam videtur fabulosum etc. » Adeoque Amesius iterum meruisse, ut ex lege Cornelia de falsis plectatur, aut salem infami stigmate notetur. Quod 3. addit « Danièle cap. VII. et XII. non agere de Antichristo », est antiqua menia Abbatii, Sutlivii, Sibrandi, Danæc etc. Calvinistarum, quos ex ipso Danièle evidenter falsitatem convincit P. Gretserus hoc loco. Cur vero Amesius ea emervare non aggressus est? Addit ibidem Gretserus pag. 886. que si Amesius illa veritatis specie enervare potuerit, saltem aliquem suis calumnias et mendacias colorem induxisset. Sunt autem Gretseri dicta hic repetitione et observatu dignissima. « Intolerabilis, ait, prorsus est haereticorum petulantia et invencundia, qui cum semper clamarent, ex allegoriam non posse deduci efficax argumentum; simul tradant, ea que Daniel cap. VII. et XII. canit, ad litteram de Antiocho Epiphane intelligi debere, neque uni loco plurimi sensus litterales substerni: hic tamen doctrinæ suæ oblii, omnia, quæ ipsorum judicio de solo Antiocho Daniel scriptis, ad Rom. Pontificem allegorice accommodant; et hæc omnia ab Antiocho, tamquam a typo, ad Papam, tamquam ad eum, cuius Antiochus typus fuerit, transferunt; tamque certa esse asseverant, quam quæ certissima, nec quenquam rem tam dilucidam, et solis luce, ut jacient, evidenter, in dubium revocare volunt. Similiter, mirum dictu! quando Lutherio-Calvinici ex Apocalypses capitibus argmenta ducent contra Papam, quasi ipse sit Antichristus, tum Joannes loquitur de Antichristo: sed quam primum Catholicæ Doctores ex ipsis capitibus Apocalyppticis ostendere conantur, Papam non esse Antichristum, quando prædicantes cum hac calumnia onerant, tum Joannes nihil de Antichristo agit, sed præcise de diabolo. Egregium

postquam de parvulo cornu, scilicet Antichristo, sermo fuit, mox subdit Propheta: Aspiciebam donec throni positum sunt. Apoc. XX. vers. 3. Oportet illum solvi modico tempore, et vidi sedes, et sederunt super eas, et iudicium datum est illis, etc. II Thess. II. vers. 8. Tunc recelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiat Spiritu oris sui, et destruet illustratione adventus sui etc. Amesius ne gry quidem habet, quod opponat, prater frigidam antithesim: « Mundus, ait, post adventum Antichristi, debet necessario diu durare, ut mysterium illud perficiatur etc. ». Ast unde illa necessitas? Quia, inquit, impossibile est tantillo tempore perfici mysterium iniurias, quidquid Daniel et Joannes de modico tempore et instanti iudicio vaticinentur. Numquid hoc est esse ad incitas reductum?

Ad CAPUT XI.

Capite hoc et præcedenti Bellarmine aliam demonstrationem protulit, ex nomine et charactere Antichristi. Si enim Antichristus venisset, atque is esset Romanus Pontifex, certo constaret de nomine a Joanne Apoc. XIII. vers. 17. predicto. At de nomine Antichristi non modo magna controversia est inter Lutheranos et Calvinistas, sed et revera adhuc a mortalibus ignoratur; ut omnes Catholicos agnoscent. Idemque est de charactere Antichristi. Amesius 1. « Si omnia vaticinia impleta sunt clarissima, qua fide contendit Bellarm. de Verbo Dei lib. III. cap. 4. », magnam partem Scripturæ vaticinia continere, quibus nihil difficultus etc., et principium et finis Ezechielis sunt obscurissima, et numquam in tota Scriptura explicantur. « Sunt hæc vaticinia, maxima saltem ex parte impleta, quare non et clarissima efficiuntur? Resp.: illa que in Prophetiæ Vet. Testam. ad dogmata fidei pertinet, jam quoad Christum et Ecclesiam impleta; communiter in Ecclesia, quo ad rem ipsam sunt clarissima, (ut etiam fatentur plerunque Neo-Evangelici); verba tamen, et contextus sacer, etiam de iisdem potest adhuc alicubi esse obscurus et difficilis, etsi alibi perspicue proponatur juxta Ecclesiasticam traditionem. Amesius 2. « Nominis hujus ratio non omnibus clare constare debet, sed sapientibus (Lutheranis et Calvinistis) Apoc. XIII. vers. 18. At si sapientibus constare debet, Proceres Lutherani et Calvi-

niste sapientes non sunt, qui tantopere inter se dissident, ut videre est apud Bell., Gretz., etc. Immo Lutherani ipsi cum suo Patriarcha non consentiunt. Nam blasphemæ glossæ Bibliorum Jenensium tenent, ex S. Iræno nomen λατινόν; esse nomen Papæ Antichristi; cum tamen mox contrarium ex Luthero subhijeciente, nempe Patriarcham suum per numerum istum annorum 666. intelligere numerum amorum secularium principiatus Papæ Antichristi; quod tam evidenter veritati, quam Jenensium expositioni repugnat; ut omnino verum videatur, quod nuper in calce appendicis prioris contra Museum scriptis: Neo-Evangelicos istos interpretes certare de prærogative mentioni. Ad illud quod ait Bellarm., de nomine Antichristi inter Lutheranos et Calvinistas magnam esse controversiam. Respondet Amesius: «Controversia de nomine Antichristi, nulla est inter nos: sed quo sensu aptissime conveniat». Sed negat solem lucere in meridie sereno colo.

Ad CAPUT XII.

Hoc cap. monstrat Bellarm. ex Antichristi ortu, natalibus, stirpe et familia, ac quod maxime venturus sit propter Judeos, ab iisdemque tanquam Messias recipiendus etc., Papam non esse Antichristum etc. ex cap. v. Joan. vers. 43. *Si alius venerit in nomine suo, illum accipietis.* Et II Thess. II. vers. 10. *Eo quod charitatem veritatis non accepimus, ut salvi forent, ideo mittit illis Deus operationem erroris, ut credant mendacio, etc.* Sicut nobiscum de Iudeis intrepellantur SS. Hieronym., Iren., Ambros., Chrysost., Hippol., Theodor., Cyril., August., Hilar., Greg. Magn., Damase. et qui non? Quis adhuc Amesius? Numquid reverenter excipit hanc nubem sacrorum interpretum? «Non est, inquit, quod miretur quisquam, si hujusmodi scitifile nota non convenient Antichristo vero: Haec enim esse vanorum hominum (SS. Patrum supra nominatorum, et Catholicorum omnium) mera commenta, satis appareat, quia nullum fundamentum habent in Scriptura» (juxta glossas Lutherano-Calvinisticas exposita.) 2. «Quia Scripturæ (Lutherano-Calvinisticæ expositis) adversari, que docent, Antichristum caput futurum Apostasie post Pauli tempora expectande, II Thessal. II. vers. 3. Judæi autem antea ceciderant et fuerunt abiecti,

Rom. XI. vers. 22. Judei ante finem mundi misericordiam consequentur ibid. vers. 26. 31. Numquid vero eodem temporis momento recipierent Christum et Antichristum? » Resp.: Non eodem momento; sed non diu postquam receperint Judei Antichristum tamquam Messiam, cumque Spiritu oris Christi interfictum viderint, resplicant Judei. Unde nihil non Scriptura (Calvinistico-Lutheranæ glossia non interpolate) consonum affirmamus. Erit omnino Antichristus rex urbis Romanae, tunc ad gentilitatem, pulso Summo Pontifice, reverse; uti communiter SS. Patres et interpp. in cap. 17. Apoc. Nihil hoc ad Judeos, ut objicit Amesius. Sed ait: «Cum ratione pugnat, ut omnes populi gentium repente subiectent sese homini Judgei imperio». Resp.: Submittenti se plurimi, non volentes, sed coacti; multi etiam fortunam ejus admirati, cum sequentur. Unde nihil hic contra rationem, nisi Lutherano-Calvinisticam. Multo minus *Catholica doctrina de Judeorum Messia-Antichristo* pugnat cum aliis notis a Bellarmino traditis, ut Amesius objicit. Quæ enim vel umbra repugnantibus, quod prædictio Evangelii in toto orbe jam sit peracta? «Sed, inquit, Romani imperii desolatio, et Sacramenti altaris abolito etc., nullam omnino relationem habent ad hominem Judeum, inter Judeos præcipue versantem». Resp.: Nulla alia relationeopus est inter illas notas et Antichristi adventum, præterquam coexistencie, ut per se patet.

Ad CAPUT XIII.

Bellarmino hoc cap. probat, Sedem Antichristi non fore Romanum (uti contendunt haeretici) sed Hierusalem. 1 ex cap. XI. Apoc. vers. 7. 8. ubi dicitur: *Duos testes, Ieronæ et Eliam, pugnatores cum Antichristo in Hierusalem et ibi ab eodem Antichristo occidendos.* 2. Ex Apoc. XVII. vers. 16. ubi Joannes dicit, decem reges, qui sibi dividunt Romanum imperium, et quibus regnantiibus veniet Antichristus, odio habitueros purpuratum meretrices, id est, Roman, et eam desolatam facturas atque etiam igne crematuros. Numquid ergo Roma potest esse Sedes Antichristi, si eo ipso tempore debeat everti et comburi? 3. Ex II Thessal. II. vers. 4. *Ita ut in templo Dei sedeat; ubi non nisi Hierosolymitanum intelligitur a SS. Hippolyt., Iren., Cyril., Hi-*

lar., Ambros., Hieron., Chrysost., August., Theod., Damasc. Sed haec omnia Amesius mere sunt fabula; sic enim ait: «Una fabula posita, alia putidior sequetur. Sedes Antichristi est civitas illa magna, septem habens montes etc. Apoc. XVII. vers. 9. Numquid ista conveniunt Hierosolymæ? » Resp.: Non certe conveniunt Hierosolymæ: sed neque conveniunt Romæ ibi descripte Sedes Antichristi, que erit eversa et combusta sub Antichristo, ut eo cap. dicitur. Torqueta sic Amesius, et ut effugium inveniat, ait: «Non comburendam Romanum eo tempore, quo regnabit et florebit Antichristus sed cum abibit in exitum. Ibidem enim dicuntur antea vires suas Antichristo tradituri, et sub ipso diu militari, vers. 13. et 14. ». Sed haec non Amesius commentum. Illi ipsi enim 10. reges, qui Antichristo militabunt, quomodo possunt dici ejus sedem eversuri et combusturi? Semetipsos evertunt fabulosas Lutherano-Calvinisticas. Sed quid non audeant, qui omnia sursum deorsum versant, dummodo Rom. Pontificem misero vulgo persuadent Antichristi?

Dixerat Bellarm.: Apoc. c. XVII. v. 16. intelligi Romanam, non Christianam, sed ethinam; hinc impostor Amesius infert: «Antichristus igitur tandem a Bellarmio collatur in duabus sellis, Hierusalem et Roma etc. Male certe consute sunt iste fabula, et nimis monstrosa». Sic est. Inimo pessime consute sunt iste fabula a sutori Calvinistico, et monstrosissime. Numquid Bellarmino venit in mente, quod ei Amesius affingit, cum e diametro oppositum conceperit verbis affirmet, et multis confirmet. Et haec quidem, ut superiori plura, supplicium ex lege Cornelii de falsis hand vulgare merentur: illud vero sibilum; cum ad illam probationem Bellarmini exc. XI. de Sedis Antichristi in urbe, ubi Dominus crucifixus est, locanda, ait 1. «Dominus noster non proprie fuit crucifixus in urbe Hierusalem, sed extra urbem. Hebr. XIII. vers. 12. 2. Crucifixus fuit Dominus auctoritate Romana, non Hierosolymiana; ut in illa actione, Hierusalem vocari possit platea Roma. » Haec, inquam, risum, non refutationem merendur. Sed: Durum telum necessitas! Aliquid dicendum erat, ut non videtur suis convictus. Vere durum telum necessitas! Qui supra cum suis gregalibus tanto impetu exsufflavit omnem Scriptura sensum spirituali et mysticum; hic, ut Papam faciat An-

Ad CAPUT XIV.

Bellarmino hoc cap. demonstrat, Pam non esse Antichristum. Hic enim 1. Negabit Jesum esse Christum, ac proinde oppugnat omnia Salvatoris instituta. 2. Asseret se esse verum Christum. 3. Affirmabit se Deum esse, et pro Deo colli volet. 4. Solum se Deum esse dicet, et omnes alios deos et idola oppugnat. Haec autem non convenient Pontifici Romano. Ergo etc. Amesius. 1. «Quodam horum convenient Antichristo, sed non omnia. Quia aliquam similitudinem Agni debet habere. Apoc. XIII. vers. 11. ». Tam Antichristus quam cœtus ipsius (ait Dionys. Carthus, in illum locum) Christo similes apparetur, per simulatam sanctitatem. «Debet aliquam similitudinem habere Prophetæ. Apoc. XVI. vers. 13. Debet denique (Bellarmi judicio) Sabbathum observare». Respondeo: Bellarmino ex Scriptura evinit, Antichristum ex professo negaturum, Jesum esse Christum, ac proinde omnia ejus sacramenta tamquam seductoris conculecatur: tum quia, nisi oppugnet verum Christum, nou recipiatur Messias a Judeis, quod tamen dixit Christus Joan. V. vers. 43; tum quia cum omnes heretici (typi Antichristi) aliquo modo negent Jesum esse Christum; ut constat ex I Joan. II. vers. 22, ipse verus Antichristus singulariter et omnibus modis negabit Jesum esse Christum. Tum denique, quia per hereticos dæmon operari dicunt mysterium iniquitatis, quia illi occulte Christum negant. At Antichristi adventus dicitur revelatio, quia ille palam Christum negabit. Sed haec nec extremo digito tetigit Amesius. Effugiola vero quæ adferit, per quam frivola sunt, siquidem optime stant